

Evidence based Online CBT: onderzoek & praktijk

Bart Schrieken

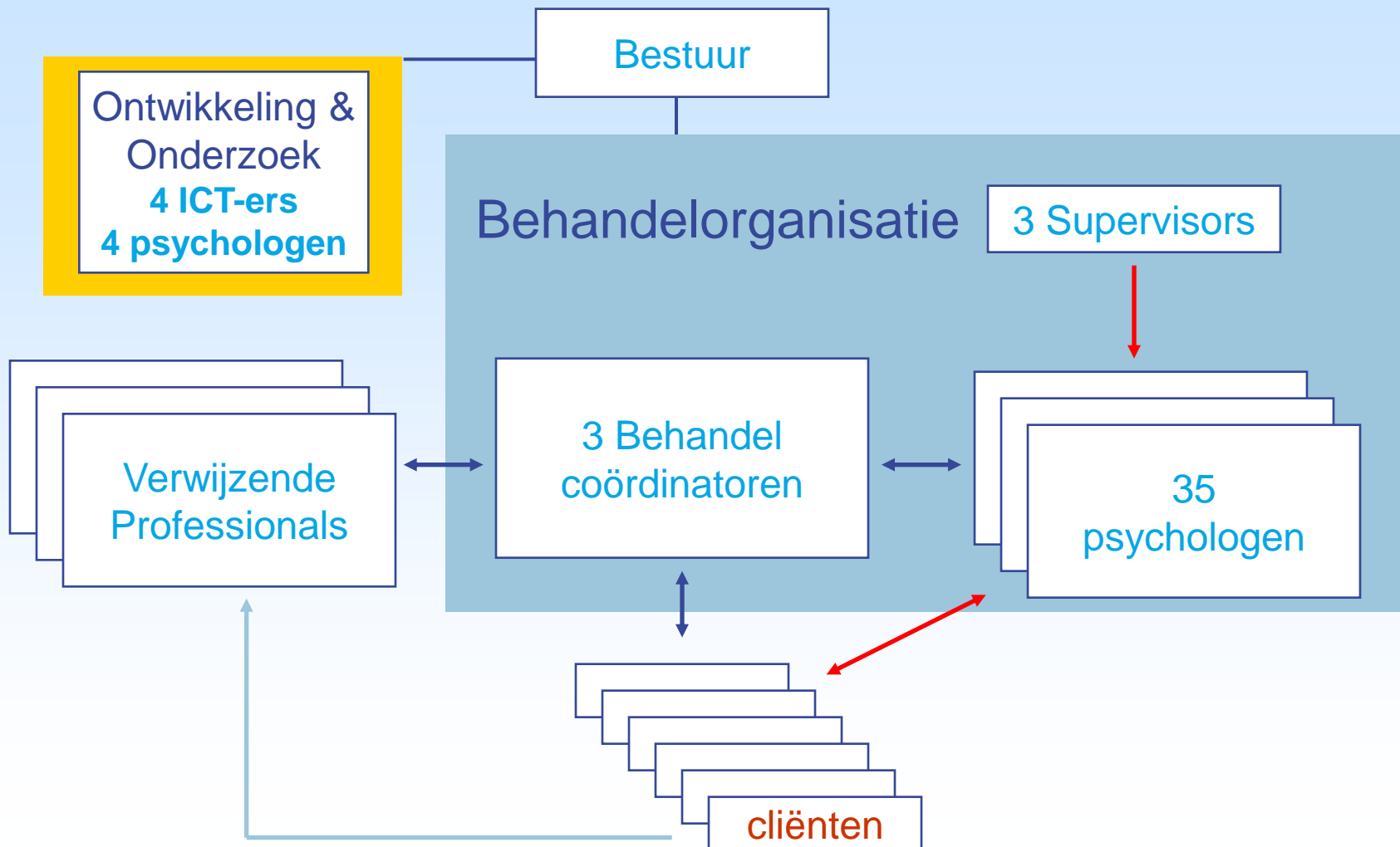
Inhoud

- **Geschiedenis & Organisatie**
- **Behandeling en Voorbeeld**
- **Onderzoek: RCT & Praktijk**
- **Aandachtspunten**

Geschiedenis Interapy

- 1997 Klinische Psychologie & Sociaal Wetenschappelijke Informatica Universiteit van Amsterdam Alfred Lange
- Onderzoek gefinancierd door Fonds Psychische Gezondheid, RvvZ en andere fondsen
- 2001 Oprichting Behandelorganisatie Interapy
- 2005 AWBZ-goedgekeurde 2e lijnsinstelling met HKZ-certificaat
- 2008 Volledig vergoed in de basisverzekering:
 - inventarisatie klachten (iCheck)
 - posttraumatische stress
 - pathologische rouw
 - Burn-out
 - depressie
 - paniekstoornis & agorafobie
 - bulimia nervosa
 - sexueel trauma adolescenten

Organisatie Interapy

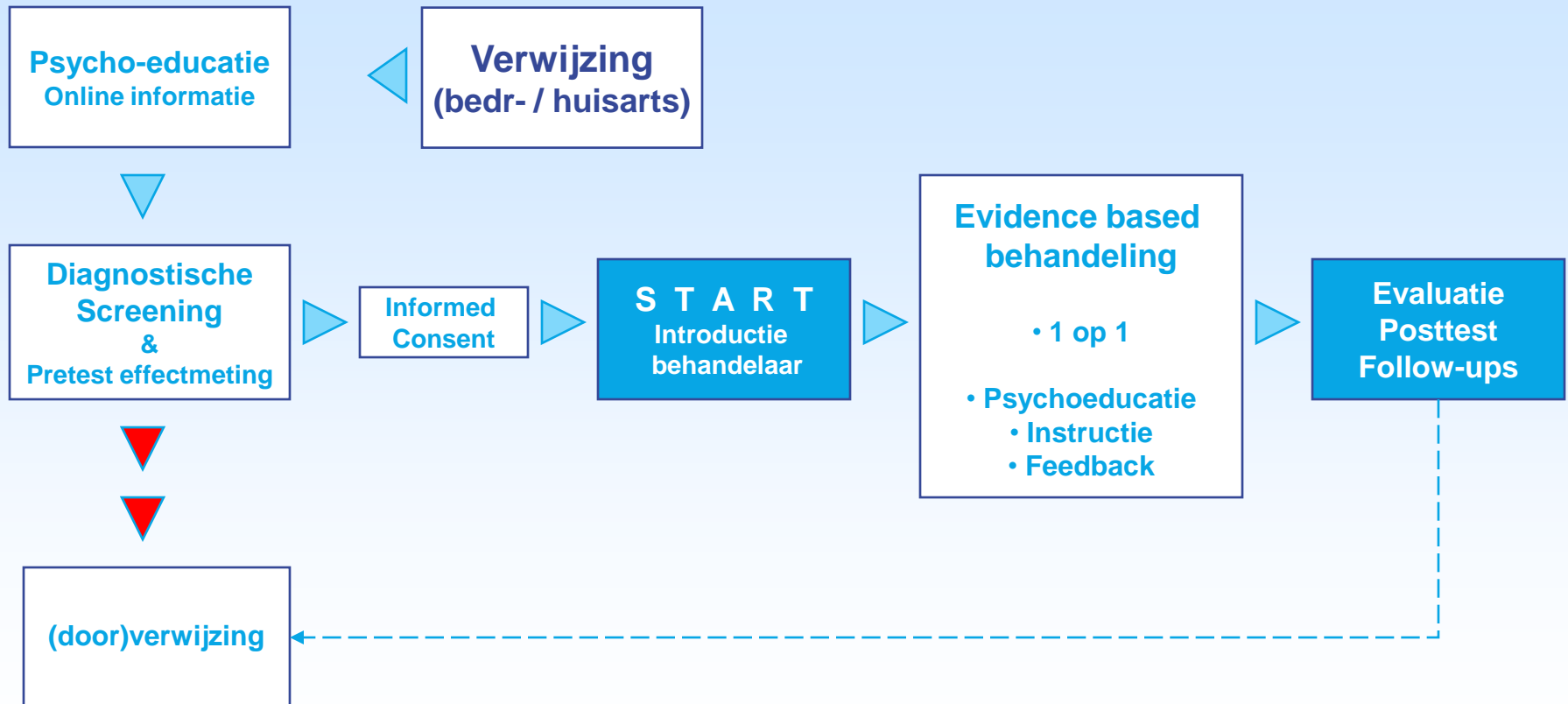


Plaats Interapy in e-health

- **Stepped Care**

- **Psycho educatie**
- **Zelfhulp**
- **Begeleiding**
- **Behandeling**

Traject behandeling



Exclusiecriteria: algemeen

- **Psychopathologie**

- Psychose Gewaarwordingenlijst
- Dissociatie Somatische Dissociatie Vragenlijst
- Suïcidaliteit Suïcide Risico Taxatie lijst

- **Medicatie**

- Antipsychotica

- **Drugs / alcohol misbruik**

- **Andere prevalerende klacht**

- **Leeftijd: < 16 jaar**

Effectmetingen o.a.

- **Psychologisch disfunctioneren: SCL-90/DASS/BDI**
 - Depressie
 - Angst
 - Slaapproblemen
 - Somatisatie
- **Traumasympptomen: Schokverwerkingslijst, SVL-R**
 - Vermijding
 - Herbelevingen
 - Arousal
- **Werkgerelateerde klachten: UBOS/OLBI/VAG**
 - Uitputting
 - Cynisme
 - Stress
- **Tevredenheidsmetingen, subjectieve beleving**

Vragenlijsten



11	Ik heb geprobeerd er niet over te praten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>
		Niet	Zelden	Soms	Vaak
		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
12	Beelden ervan schoten me in de gedachten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>
		Niet	Zelden	Soms	Vaak
		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>	<input type="radio"/>
13	Andere dingen deden me er steeds weer aan denken.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
		Niet	Zelden	Soms	Vaak
		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
14	Ik merkte dat ik me gedroeg of dat ik me voelde zoals toentertijd.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
		Niet	Zelden	Soms	Vaak
		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
15	Ik kon moeilijk in slaap vallen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
		Niet	Zelden	Soms	Vaak
		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
16	Ik wist dat ik er nog heel wat gevoelens over had, maar hield er geen rekening mee.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
		Niet	Zelden	Soms	Vaak
		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Vragenlijsten



11	Ik heb geprobeerd er niet over te praten.	<input checked="" type="radio"/> Niet	<input checked="" type="radio"/> Zelden	<input checked="" type="radio"/> Soms	<input type="radio"/> Vaak
12	Beelden ervan schoten me in de gedachten.	<input type="radio"/> Niet	<input type="radio"/> Zelden	<input type="radio"/> Soms	<input type="radio"/> Vaak
13	Andere dingen deden me er ste...	<input type="radio"/> Niet	<input type="radio"/> Zelden	<input type="radio"/> Soms	<input type="radio"/> Vaak
14	Ik merkte dat ik me gedroeg of dat ik me voelde zoals toentertijd.	<input type="radio"/> Niet	<input type="radio"/> Zelden	<input type="radio"/> Soms	<input checked="" type="radio"/> Vaak
15	Ik kon moeilijk in slaap vallen.	<input type="radio"/> Niet	<input type="radio"/> Zelden	<input type="radio"/> Soms	<input checked="" type="radio"/> Vaak
16	Ik wist dat ik er nog heel wat gevoelens over had, maar hield er geen rekening mee.	<input type="radio"/> Niet	<input type="radio"/> Zelden	<input type="radio"/> Soms	<input type="radio"/> Vaak



Informed Consent

The screenshot shows two browser windows. The left window displays the Interapy website with a navigation menu and a list of questionnaires. The right window shows the 'Informed Consent' page, which includes contact information for Interapy, a list of questionnaire links, and a section for 'INSTEMMINGSVERKLARING' (Consent Declaration).

Interapy - Mozilla Firefox
Bestand Bewerken Beeld Ga Bladwijzers Extra Help
https://bulimia.interapy.nl/app.html

interapy
HOME PERSONALIA MAIL

OVERZICHT
Screening
[bio vragenlijst](#)
[middelengebruik vragenlijst](#)
[klachten vragenlijst](#)
[huisarts- en verwijzerslijst](#)
[schokverwerkingslijst](#)
[traumabeschrijving vragenlijst](#)
[SUJ vragenlijst](#)
[SHI vragenlijst](#)
[SDQ5 vragenlijst](#)
[GL werk situatie vragenlijst](#)
[DASS vragenlijst](#)
[SLA vragenlijst](#)
[EDE-Q vragenlijst](#)
[BMI vragenlijst](#)
[LAV vragenlijst](#)
[PUL vragenlijst](#)
[SPoN DS uitslag](#)
[medicijnen 2e uitslag](#)
Informed Consent
[ontvangst bevestigen](#)
[start onderzoek](#)
[behandelaar toewijzen](#)
[introdactie behandelaar](#)
Bewustwording
[Zelfcontroleplan](#)
[Dagplanning](#)

Informed Consent
Uitvoerder: Cliënt

Het is belangrijk dat je weet dat wij de gegevens uit de vragenlijst (op nummer, niet op naam) gebruiken voor statistisch onderzoek, zelfhulpmethode en de internetbehandeling voor bulimiaklachten.

In overeenstemming met de richtlijnen van de Inspectie voor de WvS, geven wij je een zogenaamde verklaring van instemming ondertekenen en aan ons terug te sturen geef je aan dat het de deelname zijn en dat je hiermee instemt. Zonder je verklaring.

Je kunt het Informed Consent oproepen door hieronder te klikken op het formulier uit, vul het in en stuur het per reguliere post of per fax af. Het onderzoek vindt plaats onder eindsupervisie van Prof. dr. A. Lange van de Universiteit van Amsterdam.

[INFORMED CONSENT](#)

Zodra we je informed consent formulier ontvangen hebben, krijg je bericht van ons. Het onderzoek vindt plaats onder eindsupervisie van Prof. dr. A. Lange van de Universiteit van Amsterdam.

Vorige Print

Interapy - Mozilla Firefox
Bestand Bewerken Beeld Ga Bladwijzers Extra Help
https://bulimia.interapy.nl - Mozilla Firefox

INFORMED CONSENT

Gelieve dit Informed Consent per post te sturen of te faxen naar:

Interapy
T.a.v. behandelcoördinatie Bulimia
Roetersstraat 25
1018 WB Amsterdam
Telefoon : 020 7988 362
Fax : 020 798 8399
E-mail : aanmelden@interapy.nl

INSTEMMINGSVERKLARING

Door hieronder mijn handtekening te plaatsen, geef ik aan kennis te hebben genomen van de informatie voorafgaand aan de vragenlijsten. Ik verklaar dat ik de informatie voorafgaand aan de vragenlijsten heb begrepen. Ook ben ik ervan op de hoogte dat er naast de hier gelinkte andere vormen van behandeling bestaan voor bulimiaklachten.

Het onderzoek vindt plaats onder eindsupervisie van Prof. dr. A. Lange van de Universiteit van Amsterdam.

Ik ben bekend met de volgende kenmerken van het onderzoek:

- Direct na beëindiging van de behandeling, zes weken daarna en een jaar na afloop van het effect van de behandeling.
- Ik kan deelname aan de behandeling op elk moment beëindigen.
- In geval van een crisissituatie tijdens de behandeling zal Interapy contact opnemen met mijn huisarts over de behandeling die ik volg als zich geen crisissituatie voordoet.
- Er wordt alleen met mijn medeweten contact opgenomen met mijn huisarts.
- Het is mij bekend dat ik danwel meewerk aan een zelfhulpmethode voor bulimia begeleiding krijg via internet.

Ik verklaar vrijwillig aan het onderzoek deel te nemen.

Voornaam: Janine
Achternaam: Steeg
Adres: Brederodestraat 3
Postcode: 1018 EE

Klaar

Instructie behandelaar

Internet Explorer

es Tools Help

Search Favorites Media

latdemo/process_depression_v3/index.html

HOME BEHANDELING PERSONALIA MAIL LOGOUT

interapy

OVERZICHT

[Screening](#)

[Schrijven](#)

[Stemmingsmeter](#)

[Dagschema](#)

[Automatische gedachten](#)

▶ [instructie](#)

tijdsplanning

automatische gedachten 1

behandelaar leest

behandelaar reageert

valkuilen in het denken

instructie

automatische gedachten 2

behandelaar leest

behandelaar reageert

omgaan met gedachten

instructie

automatische gedachten 3

behandelaar leest

instructie

Uitvoerder: Cliënt Actief sinds maandag 07 jun 2004 10:23

Beste Femke,

Bij de stemmingsmeter en het dagschema heb je vooral de praktische kant van een depressie bestudeerd en daarna, gestructureerd. Het ging bij die oefeningen om je gedrag, om inzicht in en grip op de manier waarop je een dag uit je leven benadert. Minstens zo belangrijk is de manier waarop je naar zo'n dag kijkt en vooral, hoe je naar jezelf kijkt. Welke invloed hebben automatische, negatieve gedachten op je leven? Wat kun je doen om dit te stoppen?

De komende tijd gaan we de invloed van negatieve gedachten geleidelijk verminderen. Aan de hand van de volgende stappen zullen we vaste negatieve overtuigingen die je niet helpen langzaam op losse schroeven gaan zetten:

1. Vastleggen hoe vaak negatieve gedachten in je opkomen;
2. Vastleggen welke directe aanleidingen negatieve gedachten in je oproepen;
3. Negatieve gedachten stuk voor stuk kritisch bekijken;
4. Alternatieve gedachten formuleren;
5. Negatieve gedachten en hun alternatieven testen in de werkelijkheid en merken wat het betekent als je een dag, een situatie, een moment op een nieuwe manier benadert.

Rovenstaande stappen worden één voor één toegenast. We beginnen met de eerste twee: het vastleggen

Clïent plant interventies

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying the Interapy website. The address bar shows the URL: <https://www.interapy.com/skins/interapy/system/frameset.html>. The website has a navigation menu with buttons for HOME, BEHANDELING, PERSONALIA, MAIL, RAPPORTAGE, and LOGOUT. The main content area is titled "tijdsplanning" (scheduling) and shows details for a client named Femke Jansen. The page indicates that the client has created a plan with the following schedule:

Opdracht	Datum	Tijd	Status
1. dagschema 1	10 mei	09:00	Voltooid op 10 mei 14:27
2. dagschema 2	11 mei	09:00	Voltooid op 10 mei 14:31
3. dagschema 3	13 mei	09:00	Voltooid op 10 mei 14:41
4. dagschema 4	14 mei	09:00	Voltooid op 10 mei 14:43
5. dagschema 5	15 mei	09:00	Voltooid op 10 mei 14:46

Below the table are buttons for "Vorige", "Print", and "Doorgaan". The left sidebar contains a navigation menu with various options such as "OVERZICHT", "Screening", "Schrïven", "Stemmingsmeter", "Dagschema", "tijdsplanning", "dagschema 1", "ervaringen 1", "dagschema 2", "ervaringen 2", "behandelaar leest", "behandelaar reageert", "dagschema 3", "ervaringen 3", "dagschema 4", "ervaringen 4", "dagschema 5", "ervaringen 5", "behandelaar leest", "behandelaar reageert", "Automatische gedachten", "Gedragsexperiment", "Positieve zelfspreek", "Omgaan met anderen", "Toolkit", "Nameting", "Follow-up", and "Een jaar later". The Windows taskbar at the bottom shows the Start button, several application icons, and the system tray with the date and time (15:07).

Clïent maakt huiswerk (registreert eetgedrag)

Interapy - Mozilla Firefox
Bestand Bewerken Beeld Ga Bladwijzers Extra Help
https://bulimia.interapy.nl/app.html

interapy HOME PERSONALIA MAIL LOGOUT

Zie ook
Bulimia

OVERZICHT
Registratie
formulier

formulier

Uitvoerder: Cliënt Gestart op vrijdag 04 aug 2006 18:05

In een registratieformulier kun je bij "Registratiemoment " kiezen welke situatie je wilt registreren.
Je begint met het bijhouden van alle momenten waarop je iets eet. Je kunt per registratiemoment opschrijven wat je precies gegeten hebt en een beschrijving van die situatie geven.
Als je gecompenseerd hebt na een eetbui, geef dan bij "Beschrijving " aan hoe je dat gedaan hebt. Ook informatie die je ergens anders niet kwijt kunt, kun je noteren in het tekstveld "Beschrijving ".

Datum 03 aug 2006

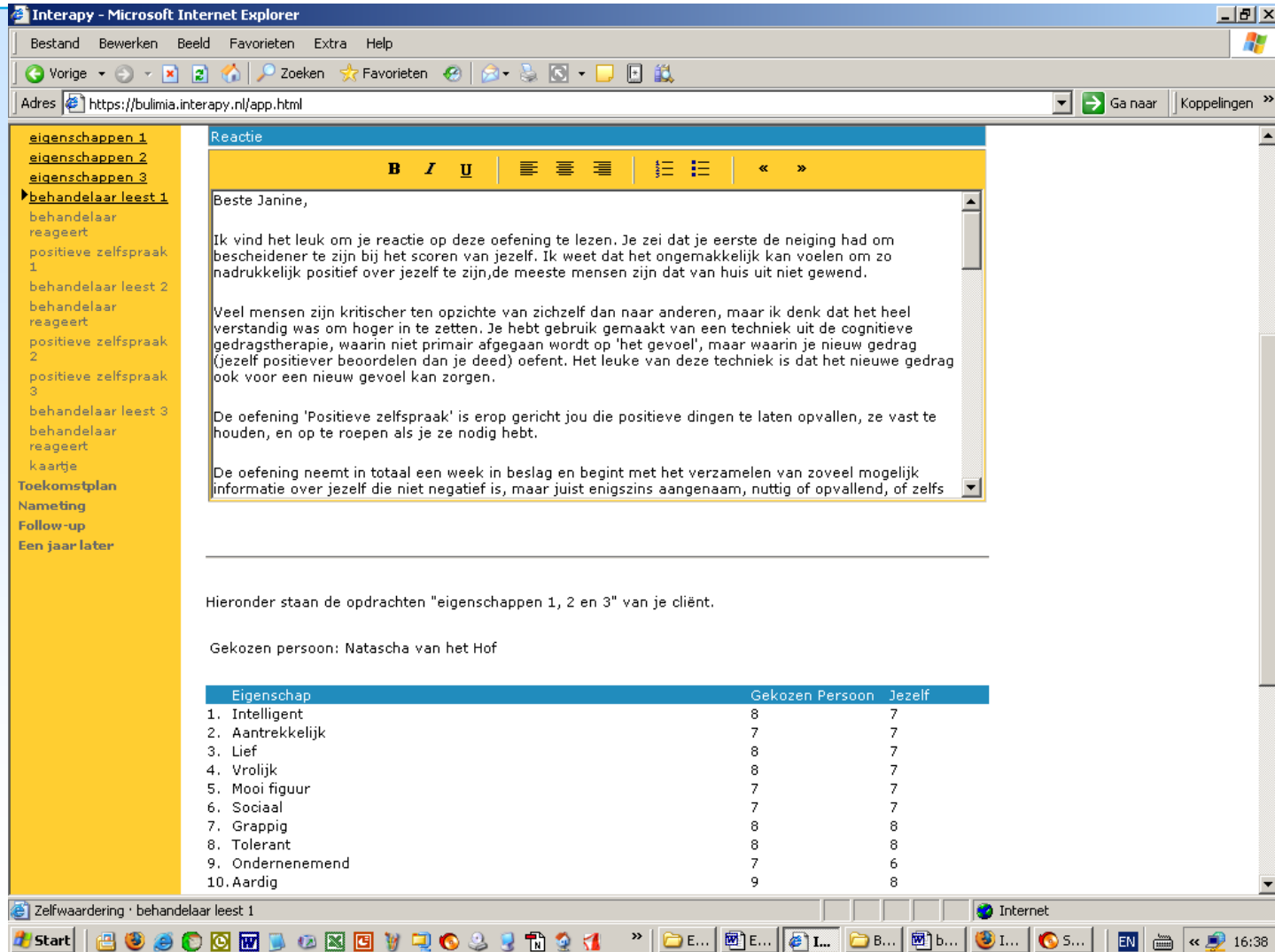
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
1. Tijd: 08				3	4	5	6
Registratiemoment: Ontbijt	31	1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
2. Tijd: 12	28	29	30	31	1	2	3
Registratiemoment: Lunch	4	5	6	7	8	9	10
3. Tijd: 19 00							
Registratiemoment: Avondeten							

0 Veld toevoegen

Gestopt bulimia.interapy.nl

Start Interapy - ... Interapy - ... Inbox - Mic... https://buli... Model_buli... 18:11

Feedback behandelaar op huiswerk Cliënt



Interapy - Microsoft Internet Explorer

Bestand Bewerken Beeld Favorieten Extra Help

Vorige Zoeken Favorieten Ga naar Koppelingen »

Adres <https://bulimia.interapy.nl/app.html>

eigenschappen 1
eigenschappen 2
eigenschappen 3
behandelaar leest 1
behandelaar reageert
positieve zelfspraak 1
behandelaar leest 2
behandelaar reageert
positieve zelfspraak 2
positieve zelfspraak 3
behandelaar leest 3
behandelaar reageert
kaartje
Toekomstplan
Nameting
Follow-up
Een jaar later

Reactie

Beste Janine,

Ik vind het leuk om je reactie op deze oefening te lezen. Je zei dat je eerste de neiging had om bescheidener te zijn bij het scoren van jezelf. Ik weet dat het ongemakkelijk kan voelen om zo nadrukkelijk positief over jezelf te zijn, de meeste mensen zijn dat van huis uit niet gewend.

Veel mensen zijn kritischer ten opzichte van zichzelf dan naar anderen, maar ik denk dat het heel verstandig was om hoger in te zetten. Je hebt gebruik gemaakt van een techniek uit de cognitieve gedragstherapie, waarin niet primair afgegaan wordt op 'het gevoel', maar waarin je nieuw gedrag (jezelf positiever beoordelen dan je deed) oefent. Het leuke van deze techniek is dat het nieuwe gedrag ook voor een nieuw gevoel kan zorgen.

De oefening 'Positieve zelfspraak' is erop gericht jou die positieve dingen te laten opvallen, ze vast te houden, en op te roepen als je ze nodig hebt.

De oefening neemt in totaal een week in beslag en begint met het verzamelen van zoveel mogelijk informatie over jezelf die niet negatief is, maar juist enigszins aangenaam, nuttig of opvallend, of zelfs

Hieronder staan de opdrachten "eigenschappen 1, 2 en 3" van je cliënt.

Gekozen persoon: Natascha van het Hof

Eigenschap	Gekozen Persoon	Jezelf
1. Intelligent	8	7
2. Aantrekkelijk	7	7
3. Lief	8	7
4. Vrolijk	8	7
5. Mooi figuur	7	7
6. Sociaal	7	7
7. Grappig	8	8
8. Tolerant	8	8
9. Ondernemend	7	6
10. Aardig	9	8

Zelfwaardering · behandelaar leest 1

Start E... E... I... B... b... I... S... EN 16:38

Voorbeeld behandeling: Depressie

S T A R T
Screening
Voormeting
Informed Consent

**Schrijven &
Registratie**

Ordenen
Stemmingsmeting
Cognities in kaart

3-4 weken

**Dagritme &
Structuur**

Dagschema
Slaaphygiëne
Ontspannen
Zelfbeloning

2-3 weken

**Cognitie &
Gedrag**

Uitdagen cognities
Vinden alternatieven
Gedragsexperimenten

2-3 weken

**Zelfbeeld &
Omgeving**

Positieve zelfverbalisatie
Eigen rol in interacties
Omgaan met anderen

2-3 weken

**Terugval-
preventie**

Toolkit
Gebruiksaanwijzing
Transfer of change

EVALUATIE

Cliënten en therapeuten

E X I T
Evaluatie/nameting
Follow-up

Casus Depressie

- **Mevrouw S.**
 - 48 jaar, getrouwd, 2 kinderen
 - gedeeltelijk ziekteverlof
 - BDI = 30 (ernstige depressie)
 - DASS depressieschaal (hoog)
- **Aangegeven stressbron**
 - Chronische problemen met familie
- **Rapporteert**
 - vermoeidheid
 - slechte concentratie
 - gevangen in negatieve gedachten
 - piekeren (o.a. over ouder worden)
 - machteloosheid
 - schuldgevoelens
 - boosheid

Casus Depressie

- **Schrijven**
 - zwaar en confronterend
 - bewust worden negatieve gedachten
- **Stemmingsmeter**
 - stemming 's morgens het slechtst
- **Dagplanning**
 - stevige opdracht
 - blijkt dat ze veel van zichzelf eist
 - levert schuldgevoel op als ze programma niet haalt
 - opvallend: weinig tijd voor ontspanning

 - gaat realistischer plannen
 - bewustere keuze activiteiten
 - + meer ontspannen

Casus Depressie

- Automatische gedachten
 - Stom
 - lelijk
 - schuldig
 - onbelangrijk
 - denkt dat anderen haar ook zo zien

steekt veel energie in uitdagen
critical incident:

- ‘Ik ben niet verantwoordelijk voor het geluk en alle problemen in mijn omgeving’
- Gedragsexperiment (uitdagen cognitie in vivo)
 - ‘mensen accepteren niet, wanneer ik grenzen stel, ze reageren altijd negatief; ik kan dus niet effectief grenzen stellen’

Casus Depressie

- Gedragsexperiment
 - Intrusieve collega
 - om de haverklap praatje
 - ‘kan ik geen werk van je overnemen’
 - ongevraagde adviezen
 - opvliegers: ‘je moet je minder druk maken, meer ontspannen’
 - Voorbereiding
- bij volgend bezoek collega:
- ‘Ik merk dat je steeds naar beneden komt en vraagt of je me kunt helpen, ik vind dat aardig van je maar ik werk beter als ik door kan werken. Ik word gestoord in mijn concentratie als je steeds met me komt praten’

Casus Depressie

- Gedragsexperiment: uitvoering
 - Steeds niet alleen met collega
 - dreigt moed te verliezen
 - behandelaar: geen mislukking, doorgaan

 - week daarna, collega opeens in haar kamer:
 - ‘heb je het druk?’

 - sterke reactie:
‘Fijn dat je het vraagt, ik heb het inderdaad erg druk, maar ik kan het allemaal nog wel aan. Laten we afspreken dat als het me teveel wordt, ik dan jouw hulp inroep’

 - collega komt nog een aantal keer
 - behandelaar sterkt client in vriendelijke doch consequente houding
 - succes: collega ‘dooft uit’

Casus Depressie

- **Gedragsexperiment: resultaat**
 - collega komt nog een aantal keer
 - behandelaar sterkt client in vriendelijke doch consequente houding
 - collega ‘dooft uit’
 - **Bewijs: client kan grenzen stellen zonder dat dit negatieve reacties bij haar omgeving oproept**

Casus Depressie

- **Witboek**
 - goed in werk
 - betere planner
 - goede moeder
- **Omgaan met anderen I (bevorderen contact systeem)**
 - **Echtgenoot zeggen wat ze zo bijzonder aan hem vindt**
 - **direct resultaat:**
ontroerde man
‘zeer prettig gesprek’
veel positieve feedback client
 - **indirect resultaat:**
e-mail door echtgenoot aan behandelaar:
‘bedankt voor verbetering van de relatie’

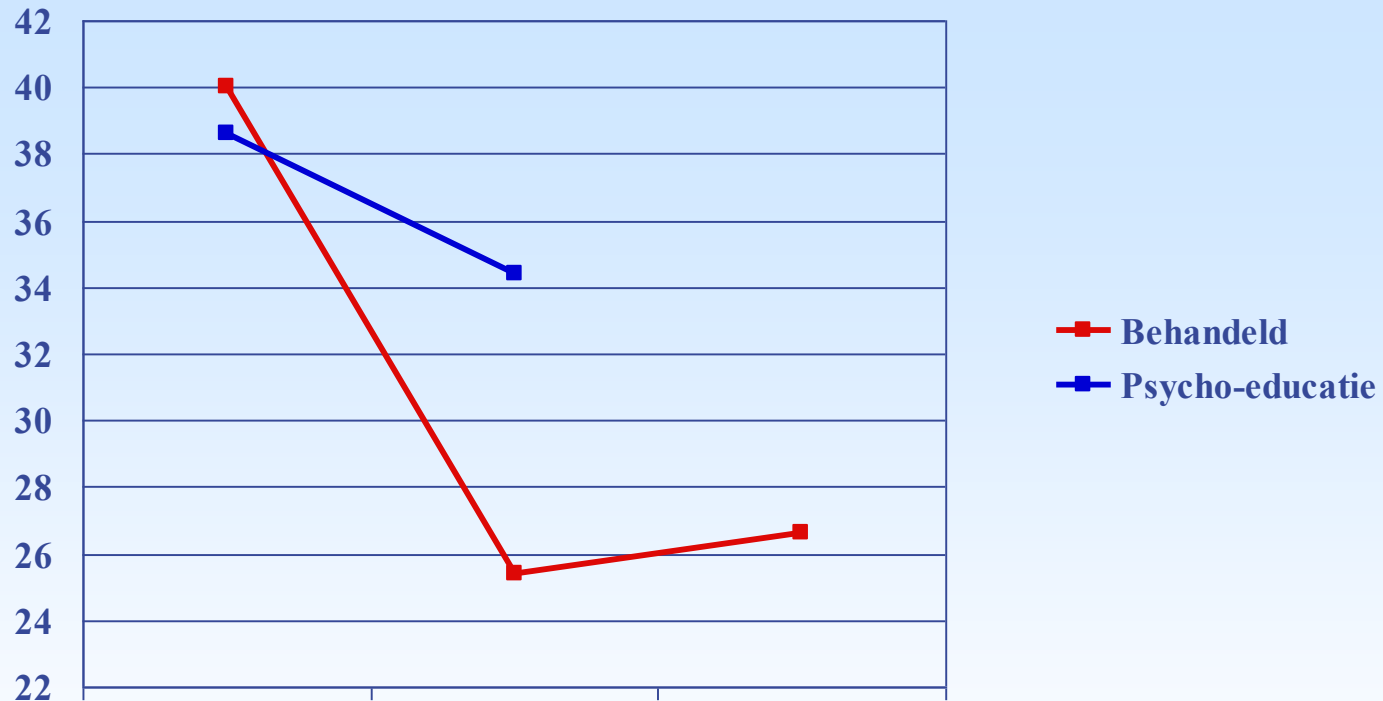
Casus Depressie

- **Omgaan met anderen II (grenzen stellen)**
 - familie en opkomen voor zelf: verweven, lastig
 - zuster vragen minder over de familie te roddelen
 - gesprek voorbereiden, doelen en verwachtingen op papier gezet
 - gesprek succesveol: volgende bewijs voor eigen grenzen succesvol handhaven.

Casus Depressie

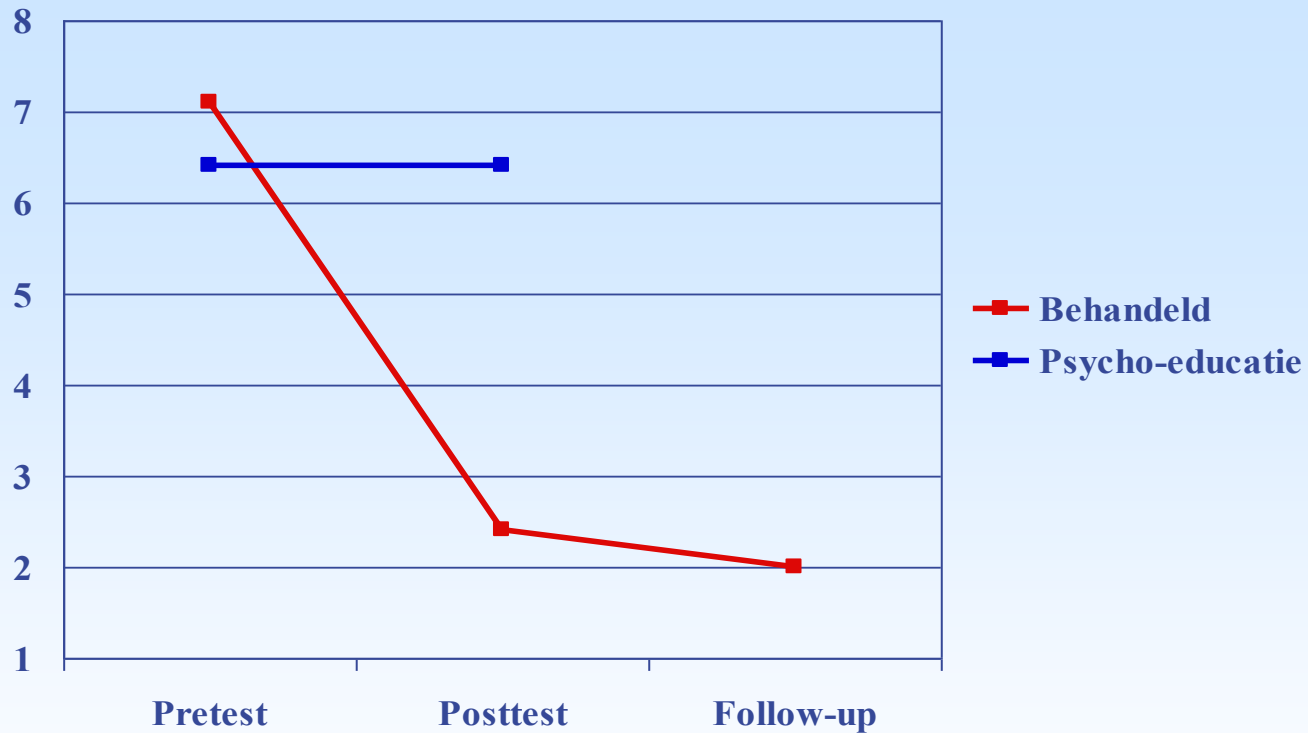
- **Terugvalpreventie (zelfgebruiksaanwijzing)**
 - systematisch behandeling doorlopen op succesvolle strategie en techniek
 - document, in fasen maken
 - gemaakt: -RECEPTEN OM UIT DE PUREE TE KOMEN-assertiviteit een belangrijke plaats hierin
- **Resultaat behandeling**
 - client rapporteert zich sterker en weerbaarder te voelen
 - BDI: 4 (beneden gemiddeld, geen depressie)
 - DASS: 4 (Laag)

Depressie: SCL-90 depressieschaal



SCL-90/R Depressie	N	Variantie	p	Cohen's d
Pre - post	46	$F(1,44) = 10.4$.002	1.1

Depressie: DASS Angst



BDI	N	Variantie	p	Cohen's d
Pre - post	46	$F(1,44) = 9,5$.004	1,2

Randomized Controlled Trails Interapy

Behandeling		RCT	Cohen's d effect size
Posttraumatische stress	IES-R	Knaevelsrud (2007)	1.1
Burn-out	DASS stress; OLBI	Ruwaard (2007)	0.6
Depressie	DASS depressie; BDI	Lange (2004)	1.1
Paniek	DASS angst; PDSS-SR	Lange (2007)	0.8
Interapy			0.9

* d =.15 klein effect d =.45 middel effect d =.8 groot effect

Naturalistische studie: effect behandeling

Behandeling	Maat	Cohen's d completers *	Cohen's d intention tt *
PTS	IES-R	1.4	1.0
Burn-out	DASS stress; OLBI	1.2	1.0
Depressie	DASS depressie; BDI	1.9	1.0
Paniek	DASS angst; PDSS-SR	1.3	0.9
Interapy		1.4	1.0

n=1034

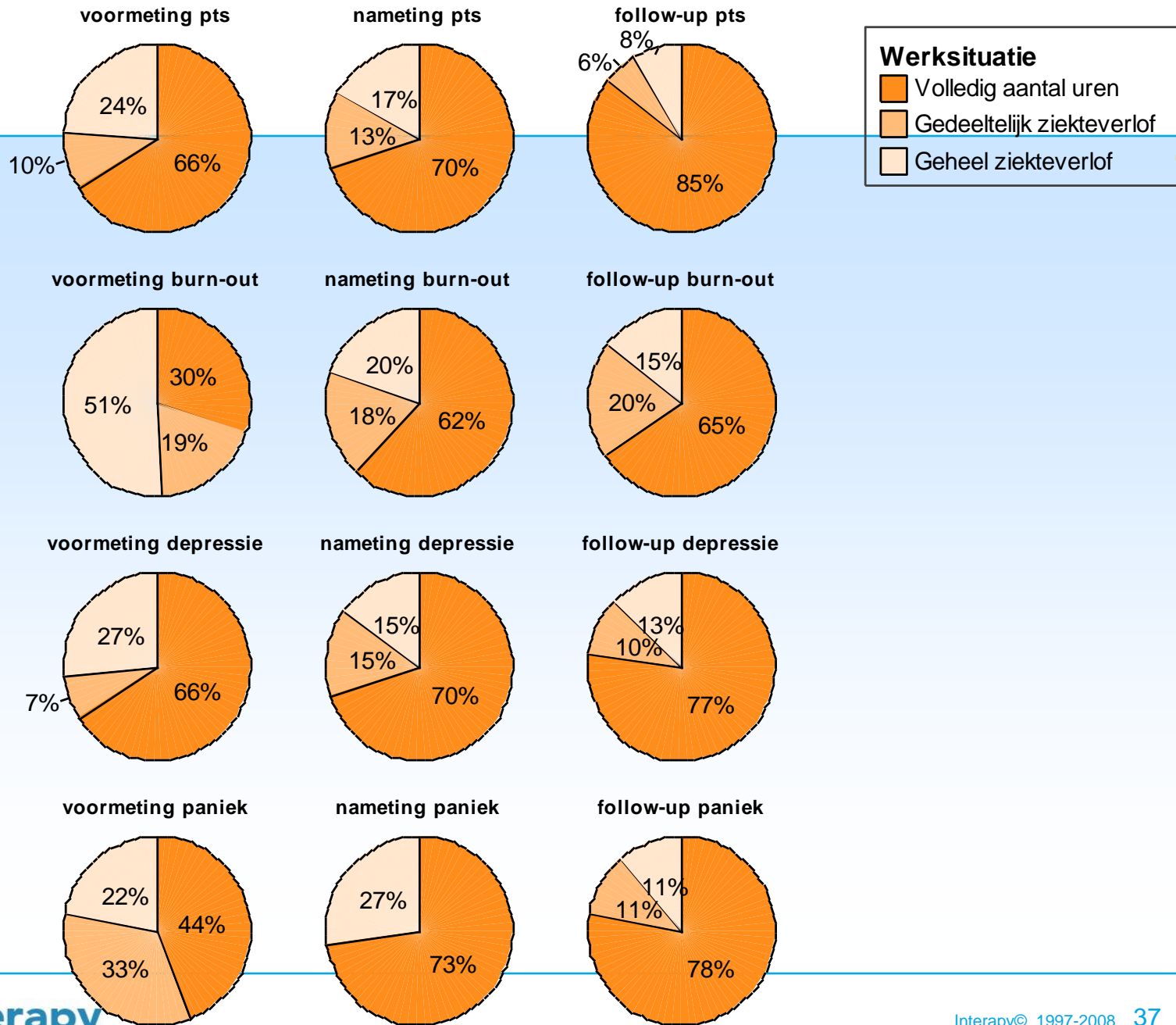
* d =.15 klein effect d =.45 middel effect d =.8 groot effect

Referentie: Rapport E-health Trimbos Instituut

- **Effecten Psychische E-Health in Nederland i.t.t.**
 - **Zelfhulp: $d = 0,15 - 0,25$**
 - **Begeleide zelfhulp: $d = 0,15 - 0,4$**
 - **Behandeling (w.o. Interapy): $d = 0,6 - 1,2$**

* $d = .15$ klein effect $d = .45$ middel effect $d = .8$ groot effect

Reïntegratie van cliënten

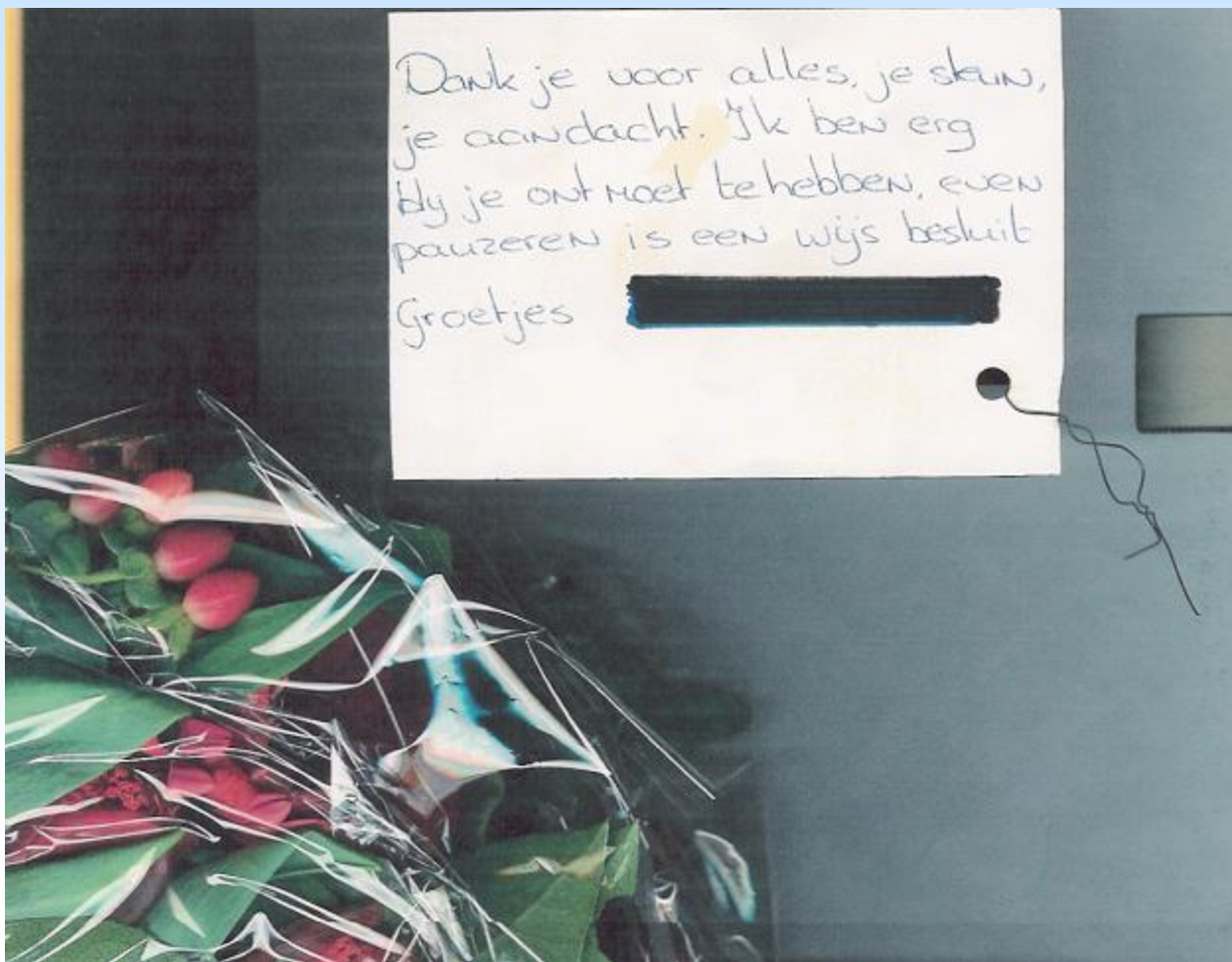


Praktijkonderzoek: Evaluatie Cliënten

	Gemiddeld of %
Behandeling 1-10	8.1
Therapeut 1-10	8.7
Kwaliteit contact 1-10	7.9
Face-to-face gemist	33%
'Behandeling was effectief'	95%
'Zou de behandeling aanbevelen'	95%

n=1034

Cliënt aan behandelaar



Referenties (interapy.nl & alfredlange.nl)

- Lange, A., Ruwaard, J., Schrieken, B., Broeksteeg, J., Tienhoven, S. Van, Jager, J., & Emmelkamp, P. (2007). Geprotocolleerde cognitieve gedragstherapie van klinische en subklinische paniekstoornis via het internet: de behandeling en de resultaten van een gecontroleerde gerandomiseerde trial (Protocolled e-mail driven cognitive behavioral treatment of clinical and subclinical panic disorder). *Directieve Therapie*, 27(4), 73-105.
- Lange, A., Schrieken, B., Scheijde, R., Broeksteeg, J., Ruwaard, J., Schrijver, M., Mehra, S., Ven, J-P. en Emmelkamp, P. (2005). Interapy: diagnostiek en geprotocolleerde behandeling van welomschreven stoornissen via internet *Tijdschrift voor Psychotherapie*, 31(5), 355-376.
- Lange, A., Rietdijk, D., Hudcovicova, M., Van de Ven, J-P., Schrieken, B. & Emmelkamp, P.M.G. (2003). INTERAPY. A controlled randomized trial of the standardized treatment of posttraumatic stress through the Internet. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71(5), 901-909.
- Lange, A., Van de Ven, J-P., & Schrieken, B. (2003). Interapy: Treatment of Post-traumatic Stress via the Internet. *Cognitive Behaviour Therapy*, 32(3), 110-124.
- Lange, A., Schoutrop, M., Schrieken, B., & Ven, J-P. (2002). Interapy: a model for therapeutic writing through the internet. In: S.J.Lepore (Eds.) & J.M. Smyth, *The writing cure; how expressive writing promotes health and emotional well being*. Washington: APA books. (chapter 12, p.215-238). APA books.
- Lange, A, Ven, J-P. van de, Schrieken, B., & Emmelkamp, P. (2001). INTERAPY. Treatment of posttraumatic stress through the Internet: A controlled trial. *Behavioral Therapy and Experimental Psychiatry*, 32, 73-90.
- Lange, A., Ven, J-P. van de, Schrieken, B., Bredeweg, B., & Emmelkamp, P.M.G. (2000). Internet-mediated, protocol driven treatment of psychological dysfunction. *Journal of Telemedicine and Telecare*, 6(1), 15-21.
- Renteria Aguirre, A., & Lange, A. (2009). Bulimia online overwinnen. Beschrijving van een behandelprotocol via internet. *Directieve Therapie*, 29(1), 26-47. [article]
- Ruwaard, R., Schrieken, B., Schrijver, M., Broeksteeg, J., Dekker, J., Vermeulen, H., & Lange, A. (2009). Standardized Web-based CBT of Mild to Moderate Depression: A Randomized Controlled Trial with a Long-term Follow-up. *Cognitive Behaviour Therapy*, s2009, 1-19. [article]
- Wagner, B., & Lange, A. (2008). Internet-basierte Psychotherapie 'Interapy'. In: S. Bauer und H. Kordy (eds.), *E-Mental Health. Neue Medien in der psychosozialen Versorgung*. Heidelberg: Springer Medizin Verlag, chapter 9, 105-120.
- Ruwaard, J., Lange, A., Bouwman, M., Broeksteeg, J., & Schrieken, B. (2007). E-Mailed Standardized Cognitive Behavioural Treatment of Work-Related Stress: A Randomized Controlled Trial. *Cognitive Behaviour Therapy*, 36(3), 179-192. [abstract] [article]
- Ruwaard, J., & Lange, A. (2007). Een onleesbaar naslagwerk met fouten (An unreadably overview with faults). Review of Marks, I. M., Cavanagh, K., & Gega, L. (2007). *Hands-on Help: Computer-aided Psychotherapy (Maudsley Monograph no. 49)*. Hove/New York: Psychology Press. *Directieve Therapie*, 27(3), 213-216. [manuscript]
- Schrieken, B., Ven, J-P van de, & Lange, A.,. (1999). Therapie vanuit je leunstoel. *Psychologie*, 1, 54-57.
- Schrieken, B., Lange, A., Ven, J-P van de, Emmelkamp, P. (2000). Interapy: behandelen van posttraumatische stress via internet. *Psychopraxis*, 2 (10), 463-466.
- Verstraten, J., Lange, A., & Lith, E. (2006). Langetermijneffecten van de Interapy Burnout-behandeling: de resultaten van een follow-upstudie na ruim tweeënhalft jaar. *Directieve Therapie*, 26(3), 229-241.

www.interapy.nl

info@interapy.nl